

Nr 87.

Ankom till riksdagens kansli den 23 april 1941 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till domkapitlen och stiftsnämnderna för budgetåret 1941/42 m. m.

(2:a avd.)

I propositionen, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1941/42 har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln (punkt 32 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1941) föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som bleve riksdagen förelagd, beräkna för budgetåret 1941/42 dels till Domkapitlen och stiftsnämnderna: Avlöningar ett förslagsanslag av 297,000 kronor; dels ock till Domkapitlen och stiftsnämnderna: Omkostnader ett förslagsanslag av 70,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 21 februari 1941 dagtecknad proposition, nr 98, under återopande av vid sistnämnda proposition fogat utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

1. besluta, att personalförteckningen för domkapitlen och stiftsnämnderna skall, med tillämpningen tills vidare från och med budgetåret 1941/42, erhålla ändrad lydelse på sätt av departementschefen angivits;

2. godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för domkapitlen och stiftsnämnderna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42;

3. till Domkapitlen och stiftsnämnderna: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 298,500 kronor;

4. till Domkapitlen och stiftsnämnderna: Omkostnader för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 70,000 kronor.

**1. Förslagsanslaget till Domkapitlen och stiftsnämnderna:
Avlöningar.**

Ur detta anslag bestridas avlöningskostnader för den vid domkapitlen och stiftsnämnderna anställda personalen samt dessutom arvoden och andra ersättningar till vissa domkapitelsledamöter m. fl. Av dessa kostnader ankommer på staten hela kostnaden för den vid domkapitlet i Stock-

holm avlönade personalen och för nämnda arvoden och andra ersättningar till den del, dessa ej belöpa på skoglig personal hos stiftsnämnderna, samt på kyrkofonden hela kostnaden för den skogligen personalen hos stiftsnämnderna. De kostnader i övrigt, vilka bestridas från anslaget, delas lika mellan staten och kyrkofonden.

Kyrkofondens bidrag till angivna ändamål återfinnes i form av särskilda uppördsmedel i den av 1940 års lagtima riksdag för domkapitlen och stiftsnämnderna fastställda avlöningsstaten. Avlöningsstaten slutar på 280,800 kronor, med vilket belopp anslaget nu är uppfört.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 17,700 kronor. Kungl. Maj:t har icke ifrågasatt någon annan förändring i personalorganisationen än att stiftsjägmästartjänsten i Visby skulle förändras från en extra ordinarie befattning i lönegraden Eo 27 till en ordinarie befattning i lönegraden A 24 i samband med att tjänsten skildes från den nuvarande befattningen med domänverkets skogar på Gotland och Gotska Sandön.

1938 års riksdagsbeslut om reglering av den skogligen personalens anställnings- och löneförhållanden innebar i fråga om Visby stift, att stiftsjägmästaren skulle, förutom de honom i denna egenskap åvilande förvaltningsuppgifterna, handhava jämväl revirförvaltarbestyren för de domänverket underställda kronoskogarna på Gotland och Gotska Sandön. Anordningen erhöi emellertid tills vidare endast försökskaraktär. I samband därmed erhöi stiftsjägmästaren i Visby till skillnad från övriga stiftsjägmästare extra ordinarie anställning i 27 lönegraden. Stiftsjägmästaren skulle i likhet med övriga stiftsjägmästare helt avlönas av kyrkofondsmedel, men domänverket skulle såsom ersättning till kyrkofonden årligen erlagga ett belopp av 5,000 kronor.

Förslag hava sedermera vid olika tillfällen framlagts om avskaffande av ifrågavarande försöksanordning.

Enligt domänstyrelsens och stiftsnämndens mening har denna anordning, som i avbidan på närmare erfarenheter erhållit endast provisorisk karaktär, icke visat sig tillfredsställande. Dessa myndigheter anse därför, att de ifrågavarande kronoskogarna och ecklesiastiska skogarna icke böra i fortsättningen vara sammanförda till en gemensam förvaltningsenhet. Domänstyrelsen har nödgats från och med den 1 januari 1940 förordna en jägmästare såsom biträde vid förvaltningen av domänverkets ifrågavarande skogar.

Statskontoret har icke funnit sig kunna tillstyrka en återgång till den tidigare gällande ordningen.

Departementschefen har för egen del med hänsyn till den inställning till den hittillsvarande försöksorganisationens fortsatta bestånd, varåt de för verksamheten närmast ansvariga myndigheterna givit uttryck, icke kunnat undgå att konstatera, att praktiska förutsättningar för ett samarbete i detta fall mellan de två skilda förvaltningsgrenarna för närvarande icke föreläge. Departementschefen ville därför icke motsätta sig en reglering i anslutning till dessa myndigheters förslag av de med stiftsjägmästarebefattningen i Visby förenade tjänsteåliggandena. Det borde ankomma på Kungl. Maj:t att meddela erforderliga bestämmelser i ämnet samt att i samband därmed besluta angående storleken av det belopp, som efter den

1 januari 1940 borde tillföras kyrkofonden såsom ersättning för stiftsjägmästarens befattning med domänfondens skogar.

Beträffande stiftsjägmästarens löneställning efter det nämnda omreglering av arbetsuppgifterna ägt rum har *stiftsnämnden* föreslagit en placering i lönegraden A 27 och *allmänna lönenämnden* i lönegraden A 26 medan *statskontoret* ifrågasatt en återgång till förhållandena före den år 1938 vidtagna löne regleringen, vilket skulle innebära, att stiftsjägmästaren skulle anställas utan heltidstjänstgöring med ett arvode, motsvarande exempelvis $\frac{3}{4}$ av den för stiftsjägmästare eljest utgående lönen. *Departementschefen* har, som nämnts, förordat en placering i lönegraden A 24. Till stöd därför har departementschefen anfört:

Innan den nuvarande försöksanordningen genomförts, hade stiftsjägmästaren i Visby icke haft heltidstjänstgöring. Han hade åtnjutit samma löneförmåner och rättigheter i övrigt som heltidstjänstgörande stiftsjägmästare, med iakttagande dock att avlöningen icke skulle få överstiga $\frac{3}{4}$ av den för heltidstjänstgörande stiftsjägmästare bestämda (avlöning enligt 26 lönegraden i den löneplan B, som funnits intagen i 1921 års numera upphävd avlöningsreglemente för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen). I samband med försöksanordningens genomförande hade stiftsjägmästartjänsten i Visby i likhet med de övriga motsvarande tjänsterna hänförts till 27 lönegraden, varvid dock befattningen med hänsyn till anordningens försökskaraktär anordnats såsom icke-ordinarie. Den förstärkning av jägmästarpersonalen, som från och med den 1 januari 1940 genom domänstyrelsens beslut kommit till stånd, vore enligt vad departementschefen inhämtat av tillfällig karaktär och innebure alltså icke någon för längre tid bestående ökning av den för vården av de ifrågavarande skogarna erforderliga jägmästarpersonalen. Även om det oaktat vissa skäl kunde tala för lämpligheten av att tills vidare, även efter en slutlig reglering av de med stiftsjägmästarebefattningen förenade göromålen, bibehålla denna som extra ordinarie i avbidan på närmare erfarenhet rörande omfattningen av dessa göromål, ville departementschefen dock icke motsätta sig förslaget att befattningen uppfördes på ordinarie stat. Samma skäl som ansetts tala för stiftssekreterartjänstens i Visby placering i 24 lönegraden i stället för 27 lönegraden såsom flertalet övriga stiftssekreterartjänster syntes motivera en motsvarande differentiering för stiftsjägmästartjänsten därstädes. Departementschefen föresloge sålunda, att denna befattning hänfördes till lönegraden A 24. Om den nuvarande innehavaren av den extra ordinarie tjänsten så önskade, torde han böra av Kungl. Maj:t utan tjänstens ledigförklarande utses till innehavare av den ordinarie tjänsten. Med tillämpning av bestämmelserna i 8 § 3 mom. civila avlöningsreglementet torde Kungl. Maj:t i så fall äga meddela beslut om rätt för befattningshavaren att åtnjuta lön enligt högre löneklass än den för honom eljest gällande. Departementschefen hade övernått, huruvida ifrågavarande befattningshavare borde härutöver erhålla kompensation för den löneminskning, som kunde komma att uppstå. Då den hittillsvarande högre löneställningen varit av tillfällig natur och grundad på förutsättningar, som vid bifall till departementschefens förslag icke längre förelåge, borde vid bedömandet av frågan om lönekomensation hänsyn tagas icke till den avlöning, befattningshava-

ren nu åtnjöte, utan till den avlöning, som kommit honom till del före försöksanordningens genomförande. Då departementschefens förslag erbjöde en gynnsammare löneställning än den, som före försöksanordningens genomförande varit bestämd, hade departementschefen icke ansett sig böra ifrågasätta särskild lönekomensation utöver den, som kunde tillkomma nämnde befattningshavare vid tillämpning av nyssnämnda bestämmelser i civila avlöningsreglementet.

Departementschefen har vidare erinrat, att riksdagen ifrågasatt en omprövning av frågan om storleken av arvoden för uppdrag såsom domkapitelsledamot samt av frågan om ersättning för mistade löneförmåner i anledning av dylikt uppdrag. Departementschefen har funnit att dessa två spörsmål borde bringas till en lösning samtidigt, varvid förhållandena inom andra statliga verksamhetsgrenar borde beaktas. Då den allmänna översyn på detta område, som ansetts påkallad, emellertid icke syntes böra igångsättas under nu rådande förhållanden, torde även spörsmålen om domkapitelsledamöternas arvoden och ersättningar böra tills vidare få vila i avvaktan på en sådan allmän översyn. Departementschefen ifrågasatte sålunda efter samråd i de nu angivna hänseendena med chefen för finansdepartementet icke några ändringar härutinnan för nästa budgetår.

Utskottet har i likhet med departementschefen funnit övervägande skäl tala för att stiftsjägmästartjänsten i Visby skiljes från revirförvaltarbestyren för de domänverket underställda kronoskogarna på Gotland och Gotska Sandön. I samband med denna omreglering av de med stiftsjägmästarbefattningen förenade göromålen har Kungl. Maj:t föreslagit tjänstens förändring från extra ordinarie befattning i 27 lönegraden till ordinarie tjänst i lönegraden A 24. Utskottet har ansett det tveksamt huruvida befattningen i fråga, innan närmare erfarenhet rörande omfattningen av stiftsjägmästarens arbetsuppgifter vunnits, borde uppföras som ordinarie tjänst. Det torde nämligen icke vara uteslutet att det av olika skäl kan finnas önskvärt att i en framtid vidtaga förändringar beträffande stiftsjägmästarens i Visby tjänstgöringsområde och arbetsuppgifter. Med hänsyn till att jämlikt bestämmelserna i gällande civila avlöningsreglemente (3 § 1 mom.) tjänsteman är underkastad de tjänstgöringsföreskrifter, som meddelas i instruktion, arbetsordning eller annan dylik författning, och han vidare är pliktig att, där särskilt tjänstgöringsområde är för hans befattning bestämt, underkasta sig omreglering av tjänstgöringsområdet, har utskottet likväl icke velat motsätta sig bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag.

Vad departementschefen i övrigt i förevarande sammanhang anfört har icke givit utskottet anledning till erinran eller uttalande.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag tillstyrker utskottet, att förslagsanslaget till Domkapitlen och stiftsnämnderna: Avlöningar för nästa budgetår uppföres med ett belopp av 298,500 kronor.

Utskottet.

2. Förslagsanslaget till Domkapitlen och stiftsnämnderna: Omkostnader.

Kungl. Maj:ts förslag i fråga om detta anslag innebär en anslagshöjning med 4,000 kronor.

Utskottet. Utskottet tillstyrker, att förevarande anslag för nästa budgetår uppföres med av Kungl. Maj:t föreslaget belopp.

3. Hemställan.

Under åberopande av vad i det föregående anförts hemställer utskottet, att riksdagen må

1. besluta, att personalförteckningen för domkapitlen och stiftsnämnderna skall, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1941/42, i nedan angiven del hava följande ändrade lydelse:

II. Skoglig personal hos stiftsnämnderna.

Befattning.

Lönegrad.

Tjänstemän å ordinarie stat.

11 stiftsjägmästare	A 27
1 »	A 24
1 stiftsskogvaktare	A 9;

2. godkänna följande avlöningsstat för domkapitlen och stiftsnämnderna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

Utgifter:

I. Kanslipersonal hos domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 297,700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> »	41,400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 143,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 66,100

Summa kronor 548,200

II. Skoglig personal hos stiftsnämnderna m. m.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	122,300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Grundbelopp	kronor	25,900
b. Ersättning till sak- kunniga för biträde vid syn av stifts- nämnd m. m., för- slagsvis	»	5,000
		30,900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	34,300
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	24,600
	<u>Summa kronor</u>	<u>212,100</u>

III. Sammanfattning.

I. Kanslipersonal hos domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.	kronor	548,200
II. Skoglig personal hos stiftsnämnderna m. m.	»	212,100
	<u>Summa kronor</u>	<u>760,300</u>

Särskilda uppbördsmedel:

Bidrag från kyrkofonden	kronor	461,800
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>298,500;</u>

3. till *Domkapitlen och stiftsnämnderna: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 under åttonde huvudtiteln anvisa ett *förslagsanslag* av 298,500 kronor;

4. till *Domkapitlen och stiftsnämnderna: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 under åttonde huvudtiteln anvisa ett *förslagsanslag* av 70,000 kronor.

Stockholm den 22 april 1941.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.